HYSBYSIAD CYDYMFFURFIO – ADRAN 44 MESUR Y GYMRAEG (CYMRU) 2011

COMPLIANCE NOTICE – SECTION 44 WELSH LANGUAGE (WALES) MEASURE 2011

Comisiynydd y Gymraeg
Welsh Language Commissioner

Yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal | Professional Standards Authority for Health and Social Care

Dyddiad dyroddi | Issue date – 06/06/2023

Rhif y safon: Standard number:	Safon	Standard	Diwrnod gosod: Imposition day:
Dosbarth: Class:	**Safonau Cyflenwi Gwasanaethau**	**Service Delivery Standards**	
1	Os byddwch yn cael gohebiaeth yn Gymraeg oddi wrth berson yng Nghymru, rhaid ichi ateb yn Gymraeg (os oes angen ateb), oni bai bod y person wedi dweud nad oes angen ateb yn Gymraeg.	If you receive correspondence from a person in Wales in Welsh you must reply in Welsh (if an answer is required), unless the person has indicated that there is no need to reply in Welsh.	06/12/2023
2	Pan fyddwch yn anfon yr un ohebiaeth at sawl unigolyn, rhaid ichi anfon fersiwn Gymraeg o'r ohebiaeth at yr unigolion ar yr un pryd ag y byddwch yn anfon unrhyw fersiwn Saesneg ohoni. **Rhaid i chi gydymffurfio â safon 2 ymhob amgylchiad, ac eithrio:** ○ **pan fyddwch yn anfon yr un ohebiaeth at nifer o unigolion, a bod yr holl unigolion**	When you send the same correspondence to several individuals, you must send a Welsh language version of the correspondence to the individuals at the same time as you send any English language version. **You must comply with standard 2 in every circumstance, except:**	06/12/2023

	hynny wedi rhoi gwybod i chi nad ydynt yn dymuno derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg.	○ **when you send the same correspondence to several individuals, and all of those individuals have informed you that they do not wish to receive correspondence in Welsh.**	
3	Os byddwch yn llunio fersiwn Gymraeg a fersiwn Saesneg gyfatebol o ohebiaeth, rhaid ichi beidio â thrin y fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg (er enghraifft, os yw'r fersiwn Saesneg wedi ei llofnodi, neu os oes manylion cyswllt wedi eu darparu ar y fersiwn Saesneg, rhaid i'r fersiwn Gymraeg gael ei thrin yn yr un modd).	If you produce a Welsh language version and a corresponding English language version of correspondence, you must not treat the Welsh language version less favourably than the English language version (for example, if the English version is signed, or if contact details are provided on the English version, then the Welsh version must be treated in the same way).	06/12/2023
4	Rhaid ichi ddatgan— (a) mewn gohebiaeth, a (b) mewn cyhoeddiadau a hysbysiadau sy'n gwahodd personau yng Nghymru i ymateb ichi neu i ohebu â chi, eich bod yn croesawu cael gohebiaeth yn Gymraeg, y byddwch yn ateb gohebiaeth yn Gymraeg, ac na fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.	You must state— (a) in correspondence, and (b) in publications and notices that invite persons in Wales to respond to you or to correspond with you, that you welcome receiving correspondence in Welsh, that you will respond to correspondence in Welsh, and that corresponding in Welsh will not lead to delay.	06/12/2023
5	Pan fydd unigolyn yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn (neu ar un o'ch prif rifau ffôn), neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, a bod yr unigolyn hwnnw yn gofyn ichi ddelio â'r alwad yn Gymraeg, rhaid ichi ddelio â'r alwad yn Gymraeg os oes aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael (drwy drosglwyddo'r alwad os oes angen)—	When an individual contacts you on your main telephone number (or numbers), or on any helpline numbers or call centre numbers, and that individual requests that you deal with the call in Welsh, you must deal with the call in Welsh if a Welsh speaking member of staff is available (by transferring the call if necessary), until such point as—	06/12/2023

	(a) hyd nes na all yr aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ddarparu gwasanaeth ar bwnc penodol; a (b) hyd nes nad oes aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael i ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw.	(a) the Welsh speaking member of staff cannot provide a service on a specific subject matter; and (b) no Welsh speaking member of staff is available to provide a service on that specific subject matter.	
6	Rhaid i unrhyw systemau ffôn wedi eu hawtomeiddio sydd gennych ddarparu'r gwasanaeth cyfan wedi ei awtomeiddio yn Gymraeg.	Any automated telephone systems that you have must provide the complete automated service in Welsh.	06/12/2023
7	Pan fyddwch yn hysbysebu rhif gwasanaeth ffôn wedi ei awtomeiddio, rhaid ichi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	When you advertise an automated telephone service number you must not treat the Welsh language less favourably than the English language.	06/12/2023
8	Os byddwch yn gwahodd un unigolyn ("A") yn unig i gyfarfod yng Nghymru (a dim personau eraill)— (a) rhaid ichi ofyn i A a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, a hysbysu A y byddwch yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, yn darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw, a (b) os yw A wedi eich hysbysu ei fod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid ichi gynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, drefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod.	If you invite one individual only ("A") to a meeting in Wales (and no other persons)— (a) you must ask A whether A wishes to use the Welsh language at the meeting, and inform A that you will conduct the meeting in Welsh or if necessary, provide a translation service from Welsh to English for that purpose, and (b) if A has informed you that A wishes to use the Welsh language at the meeting, you must conduct the meeting in Welsh or, if necessary, arrange for a simultaneous or consecutive translation service from Welsh to English to be available at the meeting.	06/12/2023
9	Os byddwch yn gwahodd mwy nag un person i gyfarfod yng Nghymru, rhaid ichi ofyn i bob unigolyn a	If you invite more than one person to a meeting in Wales, you must ask each individual invited	06/12/2023

	wahoddir a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod.	whether they wish to use the Welsh language at the meeting.	
9A	Os byddwch wedi gwahodd mwy nag un person i gyfarfod yng Nghymru, a bod o leiaf 10% o'r gwahoddedigion wedi eich hysbysu eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid ichi gynnal y cyfarfod yn Gymraeg, neu os oes angen, drefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod.	If you have invited more than one person to a meeting in Wales, and at least 10% of the individuals invited have informed you that they wish to use the Welsh language at the meeting, you must conduct the meeting in Welsh, or if necessary, arrange for a simultaneous translation service from Welsh to English to be available at the meeting.	06/12/2023
10	Os byddwch yn trefnu cyfarfod a gynhelir yng Nghymru sydd ar agor i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad cyhoeddus gan unigolyn ynddo, rhaid ichi ddatgan ar unrhyw ddeunydd sy'n ei hysbysebu, ac ar unrhyw wahoddiad iddo, fod croeso i unrhyw un sy'n bresennol ddefnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod.	If you arrange a meeting held in Wales that is open to the public and at which public participation by an individual is allowed you must state on any material advertising it, and on any invitation to it, that anyone attending is welcome to use the Welsh language at the meeting.	06/12/2023
11	Pan fyddwch yn anfon gwahoddiadau i gyfarfod a gynhelir yng Nghymru yr ydych yn ei drefnu sydd ar agor i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad cyhoeddus gan unigolyn ynddo, rhaid ichi eu hanfon yn Gymraeg.	When you send invitations to a meeting held in Wales that you arrange which is open to the public and at which public participation by an individual is allowed, you must send the invitations in Welsh.	06/12/2023
12	Os byddwch yn gwahodd personau i siarad mewn cyfarfod yng Nghymru yr ydych yn ei drefnu sydd ar agor i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad cyhoeddus gan unigolyn ynddo, rhaid ichi— (a) gofyn i bob person a wahoddir i siarad a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg, a (b) os yw'r person hwnnw (neu o leiaf un o'r personau hynny) wedi eich hysbysu ei fod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, darparu	If you invite persons to speak at a meeting in Wales that you arrange which is open to the public and at which public participation by an individual is allowed you must— (a) ask each person invited to speak whether they wish to use the Welsh language, and (b) if that person (or at least one of those persons) has informed you that they wish to use the Welsh language at the meeting, provide a	06/12/2023

	gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw (os nad ydych yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg heb wasanaeth cyfieithu).	simultaneous or consecutive translation service from Welsh to English for that purpose (unless you conduct the meeting in Welsh without a translation service).	
13	Os byddwch yn trefnu cyfarfod a gynhelir yng Nghymru sydd ar agor i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad cyhoeddus gan unigolyn ynddo, rhaid ichi sicrhau bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod, a rhaid ichi hysbysu'r rheini sy'n bresennol ar lafar yn Gymraeg— (a) bod croeso iddynt ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd ar gael. **Rhaid i chi gydymffurfio â safon 13 ymhob amgylchiad, ac eithrio:** ○ **pan fo gwahoddiad neu hysbyseb i'r cyfarfod wedi gofyn i'r rheiny fydd yn bresennol eich hysbysu a ydynt yn dymuno defnyddio'r Gymraeg, a bod dim un ohonynt wedi eich hysbysu eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod.**	If you arrange a meeting held in Wales that is open to the public and at which public participation by an individual is allowed, you must ensure that a simultaneous translation service from Welsh to English is available at the meeting, and you must orally inform those present in Welsh— (a) that they are welcome to use the Welsh language, and (b) that a simultaneous translation service is available. **You must comply with standard 13 in every circumstance, except:** ○ **where an invitation or material advertising a meeting has asked those attending to inform you whether they wish to use the Welsh language, and nobody has informed you that they wish to use the Welsh language at the meeting.**	06/12/2023
14	Os byddwch yn trefnu digwyddiad cyhoeddus yng Nghymru, rhaid ichi sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg wrth hybu'r digwyddiad (er enghraifft, o ran y ffordd y mae'r digwyddiad yn cael ei hysbysebu neu y rhoddir cyhoeddusrwydd i'r digwyddiad).	If you organise a public event in Wales you must ensure that, in promoting the event, the Welsh language is treated no less favourably than the English language (for example, in the way the event is advertised or publicised).	06/12/2023

15	Os byddwch yn trefnu digwyddiad cyhoeddus yng Nghymru, rhaid ichi sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg yn y digwyddiad (er enghraifft, mewn perthynas â gwasanaethau a gynigir i bersonau sy'n bresennol yn y digwyddiad, mewn perthynas ag arwyddion ydych yn eu llunio a'u harddangos yn y digwyddiad, ac mewn perthynas â chyhoeddiadau sain a wneir ynddo).	If you organise a public event in Wales you must ensure that the Welsh language is treated no less favourably than the English language at the event (for example, in relation to services offered to persons attending the event, in relation to signs you produce and display at the event and in relation to audio announcements made at the event).	06/12/2023
16	Rhaid i unrhyw ddeunydd cyhoeddusrwydd neu ddeunydd hysbysebu yr ydych yn ei lunio pan fo'r gynulleidfa a ragwelir yn unigolyn gael ei lunio yn Gymraeg, ac os byddwch yn llunio'r deunydd yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid ichi beidio â thrin y fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg.	Any publicity or advertising material that you produce where the anticipated audience is an individual must be produced in Welsh and if you produce the material in Welsh and English, you must not treat the Welsh language version less favourably than you treat the English language version.	06/12/2023
17	Rhaid i unrhyw ddeunydd yr ydych yn ei lunio ac yn ei arddangos yn gyhoeddus yng Nghymru gael ei arddangos yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin unrhyw fersiwn Gymraeg o'r deunydd yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg.	Any material that you produce and display in public in Wales must be displayed in Welsh, and you must not treat any Welsh language version of the material less favourably than the English language version.	06/12/2023
19	Os byddwch yn llunio ffurflen sydd i'w chwblhau gan unigolyn, rhaid ichi ei llunio yn Gymraeg.	If you produce a form that is to be completed by an individual, you must produce it in Welsh	06/12/2023
21	Os byddwch yn llunio dogfen (ond nid ffurflen) ar gyfer un neu ragor o unigolion, rhaid ichi ei llunio yn Gymraeg— (a) os yw pwnc y ddogfen yn awgrymu y dylid ei llunio yn Gymraeg, neu	If you produce a document (but not a form) for one or more individuals, you must produce it in Welsh— (a) if the subject matter of the document suggests that it should be produced in Welsh, or (b) if the anticipated audience in Wales, and their	06/12/2023

	(b) os yw'r gynulleidfa a ragwelir yng Nghymru, a'u disgwyliadau, yn awgrymu y dylid llunio'r ddogfen yn Gymraeg.	expectations, suggests that the document should be produced in Welsh.	
22	Os byddwch yn llunio dogfen neu ffurflen yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid ichi— (a) peidio â thrin unrhyw fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg (pa un a ydynt yn fersiynau ar wahân ai peidio); (b) peidio â gwahaniaethu rhwng y fersiwn Gymraeg a'r fersiwn Saesneg mewn perthynas ag unrhyw ofynion sy'n berthnasol i'r ddogfen neu'r ffurflen (er enghraifft mewn perthynas ag unrhyw ddyddiad cau ar gyfer cyflwyno'r ffurflen, neu mewn perthynas â'r amser a ganiateir ar gyfer ymateb i gynnwys y ddogfen neu'r ffurflen); ac (c) sicrhau bod y fersiwn Saesneg yn datgan yn glir fod y ddogfen neu'r ffurflen hefyd ar gael yn Gymraeg.	If you produce a document or a form in Welsh and in English you must— (a) not treat any Welsh language version less favourably than you treat the English language version (whether separate versions or not); (b) not differentiate between the Welsh and English version in relation to any requirements that are relevant to the document or form (for example in relation to any deadline for submitting the form, or in relation to the time allowed to respond to the content of the document or form); and (c) ensure that the English language version clearly states that the document or form is also available in Welsh.	06/12/2023
33	Rhaid ichi ddynodi a chynnal tudalen (neu dudalennau) ar eich gwefan sy'n darparu gwybodaeth (yn Gymraeg)— (a) amdanoch chi, (b) am y gwasanaethau yr ydych yn eu darparu yn gyffredinol, (c) am y gwasanaethau yr ydych yn eu darparu yng Nghymru, (ch) am sut i wneud cwyn ynghylch person sy'n cael ei reoleiddio gennych,	You must designate and maintain a page (or pages) on your website which provides information (in Welsh) on— (a) you, (b) the services you provide generally, (c) the services you provide in Wales, (ch) how to make a complaint about a person regulated by you, (d) the Welsh language services you provide and how each of those Welsh language services can be accessed.	06/12/2023

	(d) am y gwasanaethau Cymraeg yr ydych yn eu darparu a sut y gellir cael gafael ar bob un o'r gwasanaethau Cymraeg hynny.		
34	Os oes gennych dudalen Gymraeg ar eich gwefan sy'n cyfateb i dudalen Saesneg, rhaid ichi ddatgan yn glir ar y dudalen Saesneg fod y dudalen hefyd ar gael yn Gymraeg, a rhaid ichi ddarparu dolen uniongyrchol i'r dudalen Gymraeg ar y dudalen Saesneg gyfatebol.	If you have a Welsh language web page that corresponds to an English language web page, you must state clearly on the English language web page that the page is also available in Welsh, and you must provide a direct link to the Welsh page on the corresponding English page.	06/12/2023
35	Os bydd person yn cysylltu â chi drwy'r cyfryngau cymdeithasol yn Gymraeg, rhaid ichi ateb yn Gymraeg (os oes angen ateb).	If a person contacts you by social media in Welsh, you must reply in Welsh (if an answer is required).	06/12/2023
36	Pan fyddwch yn defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol ac yn postio neges sy'n ymwneud â Chymru yn unig, rhaid ichi gyhoeddi'r neges yn Gymraeg.	When you use social media and post content which relates exclusively to Wales, you must publish the message in Welsh.	06/12/2023
37	Rhaid i unrhyw hysbysiad yr ydych yn ei gyhoeddi neu'n ei arddangos yng Nghymru ac sy'n ymwneud â gwasanaeth a ddarperir yng Nghymru gael ei gyhoeddi neu ei arddangos yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin unrhyw fersiwn Gymraeg o hysbysiad yn llai ffafriol na fersiwn Saesneg ohono.	Any notice that you publish or display in Wales and which relates to a service provided in Wales must be published or displayed in Welsh, and you must not treat any Welsh language version of a notice less favourably than an English language version.	06/12/2023
38	Pan fyddwch yn cyhoeddi neu'n arddangos hysbysiad yng Nghymru sy'n cynnwys testun Cymraeg yn ogystal â thestun Saesneg, rhaid i'r testun Cymraeg gael ei roi mewn safle fel mai hwnnw sy'n debygol o gael ei ddarllen yn gyntaf.	When you publish or display a notice in Wales that contains Welsh language text as well as English language text, the Welsh language text must be positioned so that it is likely to be read first.	06/12/2023

39	Rhaid ichi hybu unrhyw wasanaeth Cymraeg a ddarperir gennych, a hysbysebu'r gwasanaeth hwnnw yn Gymraeg.	You must promote any Welsh language service that you provide, and advertise that service in Welsh.	06/12/2023
40	Os byddwch yn darparu gwasanaeth yn Gymraeg sy'n cyfateb i wasanaeth yr ydych yn ei ddarparu yn Saesneg, rhaid i unrhyw gyhoeddusrwydd neu ddogfen yr ydych yn ei lunio neu'n ei llunio, neu wefan yr ydych yn ei chyhoeddi, sy'n cyfeirio at y gwasanaeth Saesneg ddatgan hefyd fod gwasanaeth cyfatebol ar gael yn Gymraeg.	If you provide a service in Welsh that corresponds to a service you provide in English, any publicity or document that you produce, or website that you publish, which refers to the English service must also state that a corresponding service is available in Welsh.	06/12/2023
41	Pan fyddwch yn llunio, yn diwygio neu'n cyflwyno eich hunaniaeth gorfforaethol, rhaid ichi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	When you form, revise or present your corporate identity, you must not treat the Welsh language less favourably than the English language.	06/12/2023
Dosbarth: Class:	**Safonau llunio polisi**	**Policy Making Standards**	
42	Pan fyddwch yn llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n diwygio polisi sydd eisoes yn bodoli, rhaid ichi ystyried pa effeithiau, os o gwbl (pa un a yw'r rheini yn bositif neu'n andwyol), y byddai'r penderfyniad polisi yn eu cael ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	When you formulate a new policy, or review or revise an existing policy, you must consider what effects, if any (whether positive or adverse), the policy decision would have on— (a) opportunities for persons to use the Welsh language, and (b) treating the Welsh language no less favourably than the English language.	06/12/2023
43	Pan fyddwch yn llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n diwygio polisi sydd eisoes yn bodoli, rhaid ichi ystyried sut y gellid llunio'r polisi (neu sut y gellid newid polisi sydd eisoes yn bodoli) fel y byddai'r penderfyniad polisi yn cael effeithiau positif, neu	When you formulate a new policy, or review or revise an existing policy, you must consider how the policy could be formulated (or how an existing policy could be changed) so that the policy decision would have positive effects, or	06/12/2023

	effeithiau mwy positif, ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	increased positive effects on— (a) opportunities for persons to use the Welsh language, and (b) treating the Welsh language no less favourably than the English language.	
44	Pan fyddwch yn llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n diwygio polisi sydd eisoes yn bodoli, rhaid ichi ystyried sut y gellid llunio'r polisi (neu sut y gellid newid polisi sydd eisoes yn bodoli) fel na fyddai'r penderfyniad polisi yn cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	When you formulate a new policy, or review or revise an existing policy, you must consider how the policy could be formulated (or how an existing policy could be changed) so that the policy decision would not have adverse effects, or so that it would have decreased adverse effects, on— (a) opportunities for persons to use the Welsh language, and (b) treating the Welsh language no less favourably than the English language.	06/12/2023
45	Pan fyddwch yn cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen ystyried yr effeithiau (pa un a yw'r rheini yn bositif neu'n andwyol) y byddai'r penderfyniad polisi o dan ystyriaeth yn eu cael ar y canlynol, a cheisio barn ynghylch yr effeithiau hynny— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	When you publish a consultation document which relates to a policy decision the document must consider, and seek views on, the effects (whether positive or adverse) that the policy decision under consideration would have on— (a) opportunities for persons to use the Welsh language, and (b) treating the Welsh language no less favourably than the English language.	06/12/2023

46	Pan fyddwch yn cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen ystyried sut y gellid llunio neu ddiwygio'r polisi o dan ystyriaeth fel y byddai'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar y canlynol, a cheisio barn ynghylch hynny— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	When you publish a consultation document which relates to a policy decision the document must consider, and seek views on, how the policy under consideration could be formulated or revised so that it would have positive effects, or increased positive effects, on— (a) opportunities for persons to use the Welsh language, and (b) treating the Welsh language no less favourably than the English language.	06/12/2023
47	Pan fyddwch yn cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen ystyried sut y gellid llunio neu ddiwygio'r polisi o dan ystyriaeth fel na fyddai'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar y canlynol, a cheisio barn ynghylch hynny— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	When you publish a consultation document which relates to a policy decision the document must consider, and seek views on, how the policy under consideration could be formulated or revised so that it would not have adverse effects, or so that it would have decreased adverse effects, on— (a) opportunities for persons to use the Welsh language, and (b) treating the Welsh language no less favourably than the English language.	06/12/2023
48	Pan fyddwch yn comisiynu neu'n gwneud gwaith ymchwil y bwriedir iddo eich cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid ichi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried pa effeithiau, os o gwbl (a pha un a yw'r rheini yn bositif neu'n andwyol), y byddai'r penderfyniad polisi o dan ystyriaeth yn eu cael ar—	When you commission or undertake research that is intended to assist you to make a policy decision, you must ensure that the research considers what effects, if any (and whether positive or adverse), the policy decision under consideration would have on—	06/12/2023

	(a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	(a) opportunities for persons to use the Welsh language, and (b) treating the Welsh language no less favourably than the English language.	
49	Pan fyddwch yn comisiynu neu'n gwneud gwaith ymchwil y bwriedir iddo eich cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid ichi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad polisi o dan ystyriaeth fel y byddai'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	When you commission or undertake research that is intended to assist you to make a policy decision, you must ensure that the research considers how the policy decision under consideration could be made so that it would have positive effects, or so that it would have increased positive effects, on— (a) opportunities for persons to use the Welsh language, and (b) treating the Welsh language no less favourably than the English language.	06/12/2023
50	Pan fyddwch yn comisiynu neu'n gwneud gwaith ymchwil y bwriedir iddo eich cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid ichi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad polisi o dan ystyriaeth fel na fyddai'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar— (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	When you commission or undertake research that is intended to assist you to make a policy decision, you must ensure that the research considers how the policy decision under consideration could be made so that it would not have adverse effects, or so that it would have decreased adverse effects, on— (a) opportunities for persons to use the Welsh language, and (b) treating the Welsh language no less favourably than the English language.	06/12/2023
Dosbarth: Class:	**Safonau gweithredu**	**Operational Standards**	

51	Rhaid ichi asesu sgiliau Cymraeg eich cyflogeion.	You must assess the Welsh language skills of your employees.	06/12/2023
52	Rhaid ichi ddarparu cyrsiau hyfforddi er mwyn i’ch cyflogeion ddatblygu— (a) ymwybyddiaeth o’r Gymraeg (gan gynnwys ymwybyddiaeth o’i hanes a’i rôl yn niwylliant Cymru); (b) dealltwriaeth o’r ddyletswydd i weithredu yn unol â safonau’r Gymraeg; (c) dealltwriaeth o sut y gellir defnyddio’r Gymraeg yn y gweithle.	You must provide training courses so that your employees can develop— (a) awareness of the Welsh language (including awareness of its history and its role in Welsh culture); (b) an understanding of the duty to operate in accordance with the Welsh language standards; (c) an understanding of how the Welsh language can be used in the workplace.	06/12/2023
53	Pan fyddwch yn darparu gwybodaeth i gyflogeion newydd (er enghraifft, drwy broses ymsefydlu), rhaid ichi ddarparu gwybodaeth at ddiben codi eu hymwybyddiaeth o’r Gymraeg.	When you provide information to new employees (for example by means of an induction process), you must provide information for the purpose of raising their awareness of the Welsh language.	06/12/2023
54	Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd yn ystod oriau gwaith i’ch cyflogeion i gael gwersi Cymraeg sylfaenol.	You must provide opportunities during working hours for your employees to receive basic Welsh language lessons.	06/12/2023
55	Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd i’ch cyflogeion, sydd wedi cwblhau hyfforddiant Cymraeg sylfaenol i gael hyfforddiant pellach, yn rhad ac am ddim, er mwyn datblygu eu sgiliau yn yr iaith.	You must provide opportunities for employees, who have completed basic Welsh language training to receive further training, free of charge, to develop their language skills.	06/12/2023
56	Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd i gyflogeion i gael hyfforddiant, yn rhad ac am ddim, i wella eu sgiliau Cymraeg.	You must provide opportunities for employees, to receive training, free of charge, to improve their Welsh language skills.	06/12/2023

57	Pan fyddwch yn asesu’r gofynion ar gyfer swydd newydd neu swydd wag, rhaid ichi asesu’r angen am sgiliau yn y Gymraeg, a’i chategoreiddio fel swydd pan fo un neu ragor o’r canlynol yn gymwys— (a) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol; (b) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg pan benodir rhywun i’r swydd; (c) bod sgiliau yn y Gymraeg yn ddymunol; neu (ch) nad yw sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol.	When you assess the requirements for a new or vacant post, you must assess the need for Welsh language skills, and categorise it as a post where one or more of the following apply— (a) Welsh language skills are essential; (b) Welsh language skills need to be learnt when appointed to the post; (c) Welsh language skills are desirable; or (ch) Welsh language skills are not necessary.	06/12/2023
57A	Pan fyddwch yn hysbysebu swydd yr ydych wedi ei chategoreiddio fel un sy’n gofyn bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol, yn ddymunol neu fod angen eu dysgu, rhaid ichi— (a) pennu hynny yn yr hysbysiad, a (b) hysbysebu’r swydd yn Gymraeg.	When you advertise a post which you have categorised as one where Welsh language skills are essential, desirable or need to be learnt you must— (a) specify that in the advertisement, and (b) advertise the post in Welsh.	06/12/2023
58	Pan fyddwch yn hysbysebu swydd— (a) sydd yn gyfan gwbl neu’n bennaf yng Nghymru, (b) y mae ei dyletswyddau yn ymwneud yn gyfan gwbl neu’n bennaf â Chymru, neu (c) yr ydych wedi ei chategoreiddio fel un sy’n gofyn bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol neu’n ddymunol, rhaid ichi ddatgan y caniateir cyflwyno ceisiadau yn Gymraeg ac na fydd cais a gyflwynir yn Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na chais a gyflwynir yn Saesneg.	When you advertise a post— (a) which is based wholly or mainly in Wales, (b) the duties of which relate wholly or mainly to Wales, or (c) which you have categorised as one where Welsh language skills are essential or desirable, you must state that applications may be submitted in Welsh and that an application submitted in Welsh will not be treated less favourably than an application submitted in English.	06/12/2023

58A	Os byddwch yn cyhoeddi ffurflen gais am swydd— (a) sydd yn gyfan gwbl neu’n bennaf yng Nghymru, (b) y mae ei dyletswyddau yn ymwneud yn gyfan gwbl neu’n bennaf â Chymru, neu (c) yr ydych wedi ei chategoreiddio fel un sy’n gofyn bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol neu’n ddymunol, rhaid ichi ei chyhoeddi yn Gymraeg a sicrhau nad yw’r fersiwn Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na’r fersiwn Saesneg.	If you publish an application form for a post— (a) which is based wholly or mainly in Wales, (b) the duties of which relate wholly or mainly to Wales, or (c) which you have categorised as one where Welsh language skills are essential or desirable, you must publish it in Welsh and ensure that the Welsh version is treated no less favourably than the English version.	06/12/2023
58B	Rhaid ichi beidio â thrin cais am swydd a wneir yn Gymraeg yn llai ffafriol na chais a wneir yn Saesneg (gan gynnwys, ymysg materion eraill, mewn perthynas â’r dyddiad cau yr ydych yn ei osod ar gyfer cael ceisiadau ac mewn perthynas ag unrhyw amserlen ar gyfer hysbysu ymgeiswyr am benderfyniadau).	You must not treat an application for a post made in Welsh less favourably than you treat an application made in English (including, amongst other matters, in relation to the closing date you set for receiving applications and in relation to any timescale for informing applicants of decisions).	06/12/2023
59	Rhaid ichi sicrhau bod eich ffurflen gais am swydd— (a) sydd yn gyfan gwbl neu’n bennaf yng Nghymru, (b) y mae ei dyletswyddau yn ymwneud yn gyfan gwbl neu’n bennaf â Chymru, neu (c) yr ydych wedi ei chategoreiddio fel un sy’n gofyn bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol neu’n ddymunol, yn rhoi lle i’r ymgeisydd nodi ei fod yn dymuno i gyfweliad neu ddull arall o asesiad gael ei gynnal yn Gymraeg ac os yw ymgeisydd yn dymuno hynny,	You must ensure that your application form for a post— (a) which is based wholly or mainly in Wales, (b) the duties of which relate wholly or mainly to Wales, or (c) which you have categorised as one where Welsh language skills are essential or desirable, provides a space for the applicant to indicate that they wish an interview or other assessment method to be held in Welsh and if an applicant	06/12/2023

	rhaid ichi gynnal unrhyw gyfweliad neu ddull arall o asesiad yn Gymraeg, neu, os oes angen, ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw.	so wishes, you must conduct any interview or other method of assessment in Welsh, or, if necessary, provide a simultaneous or consecutive translation service from Welsh to English for that purpose.	
Dosbarth: Class:	**Safonau Cadw Cofnodion**	**Record Keeping Standards**	
60	Rhaid ichi gadw cofnod, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, o nifer y cwynion yr ydych yn eu cael sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r safonau.	You must keep a record, in relation to each financial year, of the number of complaints you receive relating to your compliance with standards.	06/12/2023
61	Rhaid ichi gadw copi o unrhyw gŵyn ysgrifenedig yr ydych yn ei chael sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r safonau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy.	You must keep a copy of any written complaint that you receive which relates to your compliance with the standards with which you are under a duty to comply.	06/12/2023
62	Rhaid ichi gadw cofnod (yn dilyn asesiadau o sgiliau Cymraeg eich cyflogeion a wnaed yn unol â safon 51) o nifer y cyflogeion sy'n meddu ar sgiliau yn y Gymraeg ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol a, phan fo hynny'n wybyddus ichi, rhaid ichi gadw cofnod o lefel sgiliau'r cyflogeion hynny.	You must keep a record (following assessments of your employees' Welsh language skills made in accordance with standard 51), of the number of employees who have Welsh language skills at the end of each financial year and, where you have that information, you must keep a record of the skill level of those employees.	06/12/2023
63	Rhaid ichi gadw cofnod, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, o nifer y swyddi newydd a'r swyddi gwag a gategoreiddiwyd (yn unol â safon 57) fel swyddi sy'n gofyn— (a) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol; (b) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg pan benodir rhywun i'r swydd;	You must keep a record, in relation to each financial year, of the number of new and vacant posts which were categorised (in accordance with standard 57) as posts where— (a) Welsh language skills are essential; (b) Welsh language skills need to be learnt when appointed to the post;	06/12/2023

	(c) bod sgiliau yn y Gymraeg yn ddymunol; neu (ch) nad yw sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol.	(c) Welsh language skills are desirable; or (ch) Welsh language skills are not necessary.	
Dosbarth: Class:	**Safonau Atodol**	**Supplementary Matters**	
64	Rhaid ichi sicrhau bod dogfen sy'n cofnodi'r safonau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a'r graddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r safonau hynny, ar gael ar eich gwefan.	You must ensure that a document which records the standards with which you are under a duty to comply, and the extent to which you are under a duty to comply with those standards, is available on your website.	06/12/2023
65	Rhaid ichi— (a) sicrhau bod gennych weithdrefn gwyno sy'n delio â sut yr ydych yn bwriadu delio â chwynion ynglŷn â'ch cydymffurfedd â'r safonau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a (b) cyhoeddi dogfen sy'n cofnodi'r weithdrefn honno ar eich gwefan.	You must— (a) ensure that you have a complaints procedure that deals with how you intend to deal with complaints relating to your compliance with the standards with which you are under a duty to comply, and (b) publish a document that records that procedure on your website.	06/12/2023
66	(1) Rhaid ichi lunio adroddiad ("adroddiad blynyddol"), yn Gymraeg, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, sy'n delio â'r modd y bu ichi gydymffurfio â'r safonau yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy yn ystod y flwyddyn honno. (2) Rhaid i'r adroddiad blynyddol gynnwys yr wybodaeth a ganlyn (pan fo'n berthnasol, i'r graddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r safonau y cyfeirir atynt)— (a) nifer y cwynion a gawsoch yn ystod y flwyddyn o dan sylw a oedd yn ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r	(1)You must produce a report (an "annual report"), in Welsh, in relation to each financial year, which deals with the way in which you have complied with the standards with which you were under a duty to comply during that year. (2) The annual report must include the following information (where relevant, to the extent you are under a duty to comply with the standards referred to)— (a) the number of complaints that you received	06/12/2023

	safonau yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy (ar sail y cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 60); (b) nifer y cyflogeion sy'n meddu ar sgiliau yn y Gymraeg ar ddiwedd y flwyddyn o dan sylw (ar sail y cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 62); (c) nifer (ar sail y cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 63) y swyddi newydd a'r swyddi gwag a hysbysebwyd gennych yn ystod y flwyddyn a gategoreiddiwyd fel swyddi sy'n gofyn— (i) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol; (ii) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg pan benodir rhywun i'r swydd; (iii) bod sgiliau yn y Gymraeg yn ddymunol; neu (iv) nad oedd sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol. (3) Rhaid ichi gyhoeddi'r adroddiad blynyddol heb fod yn hwyrach na 6 mis yn dilyn diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi. (4) Rhaid ichi sicrhau bod copi cyfredol o'ch adroddiad blynyddol ar gael ar eich gwefan.	during the year in question which related to compliance with the standards with which you were under a duty to comply (on the basis of the records you kept in accordance with standard 60); (b) the number of employees who have Welsh language skills at the end of the year in question (on the basis of the records you kept in accordance with standard 62); (c) the number (on the basis of the records you kept in accordance with standard 63) of new and vacant posts that you advertised during the year which were categorised as posts where— (i) Welsh language skills were essential; (ii) Welsh language skills needed to be learnt when appointed to the post; (iii) Welsh language skills were desirable; or (iv) Welsh language skills were not necessary. (3) You must publish the annual report no later than 6 months following the end of the financial year to which the report relates. (4) You must ensure that a current copy of your annual report is available on your website.	
67	Rhaid ichi ddarparu i Gomisiynydd y Gymraeg (os bydd yn gofyn amdani) unrhyw wybodaeth sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r safonau cyflenwi gwasanaethau, y safonau llunio polisi neu'r safonau gweithredu yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy.	You must provide the Welsh Language Commissioner (if requested by the Commissioner) with any information which relates to your compliance with the service delivery standards, the policy making standards or the operational standards with which you are under a duty to comply.	06/12/2023